

Суди не припиняють працювати під час запровадження різних карантинних заходів, направлених на боротьбу з розповсюдженням COVID-19. Разом з тим, відповідно до актуального стану епідеміологічної ситуації, **можуть запроваджуватись певні обмеження.**

Такі обмеження можуть встановлюватись як на загально-національному рівні, так і рішенням загальних зборів окремих судів. **Під час карантину може бути:**

- обмеження допуску в приміщення суду осіб, які не є безпосередніми учасниками справи;
- обмежений доступ до канцелярій суду;
- відкладення розгляду справ на більш віддалений період;
- переведення розгляду справи у письмовий порядок, якщо сторони проти того не заперечують;
- участь у судовому засіданні дистанційно з використанням он-лайн платформ відео-зв'язку.

➔ Разом з тим, варто мати на увазі, що процесуальні строки, у які необхідно вчинити певні дії — за загальним правилом через впроваджені карантинні заходи не зупиняються. Тобто, встановлених строків для подання позовних заяв, скарг, відповідей, апеляційних і касаційних скарг та інших документів необхідно дотримуватись. Якщо немає можливості подати документи безпосередньо до суду, необхідно скористатися поштою.

ЗА ПРАВОВОЮ КОНСУЛЬТАЦІЄЮ ВИ МОЖЕТЕ БЕЗОПЛАТНО ЗВЕРНУТИСЯ ДО ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРАВОСУДДЯ

📍 **м. Татарбунари,**
вул. Центральна 50

📍 **м. Одеса,** вул. Троїцька, 26

☎️ (094) 962-30-24

✉️ odesakvu@gmail.com

📄 Скануйте QR код та отримайте більше порад від Громадського центру правосуддя з різних актуальних правових питань

Ця правова пам'ятка носить рекомендаційний характер, не є офіційним роз'ясненням чинного законодавства та актуальна станом на 2020 рік.

Буклет підготовлено Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мульти-функціональна платформа розвитку правосуддя в громадах», за фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди авторів буклету не відображають офіційної позиції Європейського Союзу.

Тираж – 5000 примірників. Друк – ФОП Сокіл.

**ЯКИМ ЧИНОМ
ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ
ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ**

Право на доступ до правосуддя включає декілька аспектів, зокрема: **фізичну доступність судів; фінансову доступність судових процедур; доступ до правової допомоги; розумність строків розгляду справи; можливість брати участь у розгляді справи; зрозумілість мови, на якій ведеться правосуддя.**

Відповідно до **статті 55 Конституції України**, кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Право на справедливий суд також гарантується **статтею 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини**.

Забезпечення доступу до правосуддя для всіх є одним з пріоритетів Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Важливо розуміти, що процедура розгляду справ в суді суворо регламентована відповідними процесуальними законами. **Недотримання встановленої законом процедури може потягнути неможливість розгляду справи взагалі, або відмову у задоволенні вимог.**

Кожен має право на **правову допомогу**. Така допомога різна за змістом, обсягом та формами і може включати консультації, роз'яснення, складення позовів і звернень, довідок, заяв, скарг, здійснення представництва, зокрема в судах та інших державних органах, захист від обвинувачення тощо.

- Певні групи громадян мають право отримати правову допомогу безкоштовно в найближчих центрах надання безоплатної правової допомоги. Перелік таких категорій громадян зазначено в **статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»**.

Інформацію щодо отримання безоплатної правової допомоги можна отримати за номером «гарячої лінії» **0 800 213 103** (цілодобово та безкоштовно у межах України зі стаціонарних та мобільних телефонів).

Законодавство гарантує право звернення до суду у будь-якому випадку, коли людина відчуває, що її права порушені, або навіть у деяких випадках — коли потенційно можуть бути порушені.

- Важливо розуміти, що в Україні діють декілька різних судів за своєю спеціалізацією.

Для громадян важливо знати про два види судів:

Окружні адміністративні суди – за загальним правилом один на область (для Одеської області – Одеський окружний адміністративний суд) – розглядають позови, якщо громадянин скаржиться на порушення з боку органів влади та місцевого самоврядування.

Ці суди розглядають справи за правилами, встановленими **Кодексом адміністративного судочинства України**.

Суди, які розглядають цивільні та кримінальні справи (знаходяться в районних центрах, містах, районах міст) — розглядають, зокрема, спори стосовно майна, виконання договорів, стягнення аліментів, справи про розлучення, спори, які виникають під час звільнення, а також справи про вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

Ці суди розглядають справи за правилами, встановленими **Кримінальним процесуальним кодексом України, Цивільним процесуальним кодексом України та Кодексом про адміністративні правопорушення**.

Справи в судах розглядаються суддею одноособово, а у випадках, визначених процесуальним законом, – колегією суддів, а також за участю народних засідателів і присяжних.

- Контакти всіх судів в Україні та іншу інформацію щодо їх роботи можна дізнатись з вебсайту «Судова влада в Україні» <https://court.gov.ua> або за єдиним Контакт-центром судової влади України — **044 207-35-46**.

Незважаючи на те, що право на судовий розгляд гарантовано кожному громадянину, слід розглянути можливість досудового врегулювання спору.

Медіація — метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації, проаналізувати конфліктну ситуацію так, щоб вони самі знайшли такий варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.

Переваги медіації:

- економія часу та фінансових ресурсів, у разі успішної медіації — гарантія виконання рішення;
- можливість впливати на результат, конфіденційність процедури та менший стрес;
- можливість збереження чи відновлення взаємин та можливість запобігти виникненню конфліктів у майбутньому.

- Основною з переваг вирішення спорів через медіацію є те, що сторони конфлікту повністю контролюють процес прийняття рішення із врегулювання спору і остаточне вирішення конфліктного питання залежить саме від сторін, а не від суду.

Застосування медіації особливо ефективно у вирішенні конфліктів, що чутливі до збереження стосунків (наприклад, в сімейних конфліктах).